

Písomná prezentácia predstavy o pôsobení v Správnej rade EÚ SAV, v.v.i.

Ing. Veronika Hvozdíková, PhD., Ekonomický ústav SAV, v.v.i.

Medzi kľúčové úlohy správnych rád verejných výskumných inštitúcií (v.v.i.) patrí kontrola riadenia procesov v organizácii tak, aby boli v súlade so zákonnými požiadavkami a v každom ohľade hospodárne. Po svojom prípadnom zvolení do Správnej rady EÚ SAV by som chcela v tomto smere využiť svoje 8-ročné skúsenosti z pôsobenia vo funkcii zástupkyne riaditeľa EÚ SAV, v ktorej som mala možnosť oboznámiť sa nielen so zákonom o SAV a vnútornými predpismi Akadémie, ale i s ďalšou legislatívou upravujúcou výkon práce vo verejnom záujme a podmienky pracovno-právnych vzťahov všeobecne. Vo funkcii zástupkyne riaditeľa som vypracovala niektoré vnútorné predpisy EÚ SAV (týkajúce sa organizačného poriadku, interných pravidiel evidencie publikačnej činnosti, výkonu práce mimo pracoviska, podmienok výchovy doktorandov, a iné) a spolupodieľala som sa na kontrole čerpania projektových prostriedkov, na kontrole prípravy výročných správ, vypracovaní akreditačného dotazníka, zverejňovaní informácií o vedeckej činnosti (návrh novej web stránky), na stanovovaní pravidiel jednorazových odmeňovaní zamestnancov, apod. V správnej rade by som preto chcela nadviazať na tieto skúsenosti a znalosti prostredia a fungovania procesov v ústave a špecializovať sa práve na kompetencie správnej rady týkajúce sa oblasti rozpočtovania (vrátane kontroly plánovania v oblasti personálnej politiky a riadenia pracovnoprávnych vzťahov), schvaľovania vnútorných predpisov a zverejňovania informácií o vedeckej činnosti, a to predovšetkým tam, kde vidím rezervy v doterajšom nastavení alebo najväčší potenciál Správnej rady EÚ SAV prispieť v spolupráci s vedením ústavu k efektívnejšiemu riadeniu a kontrole procesov:

Priority v oblasti rozpočtu a personálneho manažmentu

- Nastavenie rámcových pravidiel a zásad tvorby rozpočtu
- Nastavenie pravidiel schvaľovania zásadných zmien v pláne rozpočtu v priebehu roka
- Návrhy riešení vyrovnávania sa s negatívnymi efektmi mzdovej reformy prebiehajúcej v Akadémii
- Návrhy na zabezpečenie bazálnej úrovne miezd nevýskumných pracovníkov (nielen v súvislosti so zvýšením minimálnej mzdy)

Priority v oblasti nastavenia procesov

- Riešenia pre efektívny tok informácií medzi vedením ústavu a ekonomickým oddelením EÚ SAV
- Riešenia pre efektívny tok informácií smerom od zakladateľa (P SAV ako reprezentant SAV a Ú SAV, resp. ETO) k účtovnému a mzdovému oddeleniu EÚ SAV
- Návrhy na nastavenie včasného zverejňovania informácií o vedeckej činnosti ústavu (nielen ako podkladu pre výkonové financovanie podľa platných pravidiel v Akadémii) a zlepšenie kontroly reportingu plnenia výkonnostných parametrov orgánom P SAV
- Ďalšie zlepšovanie pracovných podmienok administratívnych aj vedeckých zamestnancov ústavu s využitím vnútorných predpisov a zabezpečenie jednoduchej a permanentnej dostupnosti týchto predpisov pre všetkých zamestnancov ústavu

Vo viacerých uvedených oblastiach chcem využiť skúsenosti z pôsobenia v Sneme Slovenskej akadémie SAV, kde do doby môjho prvého funkčného obdobia spadala príprava dvoch zásadných reforiem Akadémie:

- 1) ako členovia najvyššieho samosprávneho orgánu Akadémie sme pripomienkovali návrhy noviel zákona o SAV a zákona o v.v.i. a schvaľovali vnútorné predpisy SAV a vzorové predpisy organizácií SAV potrebné pre fungovanie po prechode na právnu formu verejnej výskumnej inštitúcie
- 2) upravovali a schvaľovali princípy tzv. mzdovej reformy v SAV, ktoré sú v rámci každoročného prerokúvania zásad návrhu a rozdelenia rozpočtu SAV (spolu s rámcovými pravidlami výkonového financovania) členmi snemu opätovne prehodnocované a schvaľované.

Počas svojho druhého funkčného obdobia som sa už priamo ako členka Výboru Snemu SAV podieľala na vytváraní dodatkov k pôvodným predpisom v.v.i. a niektorých nových vnútorných predpisov. Spolupráca členov Výboru Snemu SAV za 3. oddelenie vied s 3. sekciov Rady riaditeľov (RR), resp. spoločné zasadnutia s 3. sekciov RR mi umožňujú konfrontovať informácie o dopade týchto reforiem na ostatné ústavy v oddelení spoločensko-vedných a humanitných vied so situáciou v Ekonomickom ústave. Jednou z kľúčových tém, popri pokračujúcej mzdovej reforme, je v tomto funkčnom období nové nastavenie parametrov hodnotenia ústavov pre výkonové financovanie (prípadne aj s nastavením jednotných podmienok vykazovania publikačnej činnosti), výsledok ktorého môže ovplyvniť aj formovanie mzdovej politiky v našom ústave, spolu s poznaním dopadov mzdovej reformy. Nedávne udalosti odhalili nedostatky v reportingu nášho ústavu, ktorý je podkladom pre vyhodnocovanie výkonu pre výkonové financovanie a poukázali na dôležitosť jeho kontroly. Spolu s relatívnym zhoršením našich výsledkov a efektom prebiehajúcej mzdovej reformy to viedlo k pomerne radikálnym krokom v mzdovej politike vedenia ústavu s priamym negatívnym dôsledkom pre mzdy veľkej časti zamestnancov ústavu. Táto oblasť je len jednou ukážkou možnosti prepojenia informácií zo snemu a z P SAV s možným využitím kontrolných kompetencií nového orgánu ústavu už ako v.v.i, a to správnej rady, pri nastavovaní procesov efektívnejšieho toku informácií a kontroly plnenia úloh, ktoré v konečnom slede ovplyvňujú rozpočtové možnosti organizácie, a tým možný priestor pre personálny rozvoj ústavu.

Kontrolu finančného plánovania v personálnej oblasti a celkovo prehľad o zmenách objemu pridelovaných inštitucionálnych a získaných mimorozpočtových zdrojov v členení na hlavné rozpočtové kategórie a o príčinách týchto zmien považujem za zásadnú súčasť výkonu dohľadu nad riadnym hospodárením. Vzhľadom na moje predošlé a súčasné skúsenosti v orgánoch EÚ SAV a SAV by som sa po prípadnom zvolení do Správnej rady EÚ SAV chcela prioritne venovať zmieneným oblastiam, ktoré spadajú pod tri kľúčové kompetencie správnej rady v zmysle zákona o verejnej výskumnej inštitúcii: 1) vykonávanie dohľadu nad riadnym hospodárením (plánovaním a čerpaním rozpočtu vrátane finančného plánovania v personálnej oblasti); 2) schvaľovanie rozpočtu a výhľadu financovania; 3) schvaľovanie predložených vnútorných predpisov a ich zmien.

V Bratislave, 2. 1. 2022

Veronika Hvozdičková